

SMÄRRE MEDDELANDEN

SVAR TILL DR AXEL BAGGE

Under hänvisning till undertecknads uppsats i »Sörmländska fornminnen» nr 3, behandlande Stora Malm och Katrineholm,¹ har dr Axel Bagge i Fornvännen, h. 4, 1950 riktat mycket grava anmärkningar mot min uppfattning av den s. k. Vråkulturen, speciellt de botaniska vittnesbörden och de fyrkantiga husgrunderna.² När ett material överlämnas till expertis, är det självklart, att man icke diskuterar detsamma, förrän denna expertis föreligger, och eftersom de slutgiltiga botaniska bestämmningarna av mitt material icke föreligga, kan sakens realitet f. n. icke diskuteras. Jag skall sålunda inskränka mig till att meddela några fakta rörande det botaniska materialets öden.

1. Vid grävning inom boplatserna vid Östra Vrå i Stora Malms socken och Brokvarn i Turinge socken fanns krukskärvor med intryck av växter. Efter sakkunnigt råd överlämnades dessa skärvor till prof. Gams, Innsbruck, för identifiering av växtintrycken.

2. Prof. Gams identifierade intrycken såsom varande bl. a. *Vitis* och *Triticum dicoccum*, vilket han meddelade undertecknad i brev den 12.12.35.

3. Anlitande denna expertis publicerade jag fyndet i ett preliminärt meddelande år 1938.

4. Enär mera material tillkom vid fortsatta grävningar, och detsamma väsentligen utgjordes av intryck av sädeslag, överlämnades detsamma för bearbetning till en av de mest framstående specialister på denna grupp, prof. Elisabeth Schiemann, Berlin.

5. Prof. Schiemann underrättade muntligen, att bl. a. hirs, *Panicum miliaceum*, fanns.

¹ Manuskriptet utfördes 1948, korrekturet var fullföljt i sept. 1949; i mitten av november insändes korrekturet för tryckningen; det under pkt 3 nedan relaterade inträffade i början av november.

² Ifråga om fotografierna får jag meddela, att jag önskade, att ingenting av den bearbetade delen av undersökningen skulle vara kvar.

6. Med anledning av nyutställning av Statens historiska museum fick undertecknad i uppdrag att iordningställa en monter, visande Vråkul- turen. Jag hade fortfarande att avvakta prof. Schiemanns ståndpunkt till materialet, och expertis förefanns för de enskilda intrycken endast för de av prof. Gams identifierade. I och för utställning utvalde under- tecknad krukskärvor, som bl. a. antogos representera *Panicum*.

7. Under vistelse vid Statens historiska museum fann konservator Hans Helbaek, Köpenhamn, att de av prof. Gams identifierade växtintrycken icke representerade *Vitis*, och att sädesslagintrycken verkade misstänkta. Med anledning härav överlämnade dr Bagge det utställda materialet till konservator Helbaek för nyidentifiering utan att avvakta prof. Schie- manns bearbetning och (a) utan att meddela detta till undertecknad, som på denna tid dagligen arbetade på Statens historiska museum, och vidare (b) utan att meddela till konservator Helbaek och senare prof. Knud Jessen (se nedan) att detsamma skett utan att jag blivit underrättad.

8. Konservator Helbaek underkände senare definitivt bestämmningarna och fick stöd härav av prof. Jessen, vilken han förelade materialet.

9. Vid ett tillfälligt sammanträffande i Köpenhamn meddelade prof. Jessen detta till min fru. *Detta var det första jag fick veta om saken.* Prof. Jessen meddelade sina synpunkter på det av honom granskade ma- terialet i brev till prof. Schiemann för beaktande vid hennes bearbet- ning. Vidare fick dr Bagge underrättelse om resultaten i brev från kon- servator Helbaek.

10. Huvudmaterialet befinner sig alltså (i avtryck) hos prof. Schie- mann och min slutliga publikation av undersökningen har utsatts i av- vaktan av hennes identifieringar. *Detta vet dr Bagge.*

11. Trots detta publicerade dr Bagge nu sin kritik, baserad endast på det utställda materialet, varav något aldrig varit underkastat expertis- bearbetning. Denna kritik publiceras utan att dr Bagge underrättar de *danska* experterna om att han ämnar utnyttja deras underhandsmedde- lande på detta sätt.

Jag skall be att få rikta två frågor till dr Bagge:

A. Var det nödvändigt att förfara på detta sätt?

B. Varför publiceras denna kritik just nu utan att avvakta den slut- liga publikationen av materialet, när det framgår av fotnoten s. 251, att det ovannämnda bandet av »Sörmländska fornminnen» icke är den egentliga orsaken till att saken har tagits upp?

Sten Florin

EN HÅLEGGAD YXA AV KRISTIANSTADSFLINTA

I Fornvännen 1949 s. 53 omnämnes en oslipad, spetsnackig yxa med spetsovalt tvärsnitt av kristianstadsflinta som en egendomlighet, då den dels är funnen på Jylland, dels är ett ovanligt stort redskap i detta ma-